

KROK W STRONĘ BUDOWY POLSKIEGO SATELITY UV

Polska Agencja Kosmiczna zleciła wykonanie wstępnego studium wykonalności astronomicznego satelity obserwacyjnego w paśmie UV. Jego wykonawcą będzie Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk. Opracowanie ma być gotowe pod koniec września 2016 r. Polski satelita UV ma służyć celom naukowym, a jego głównym zadaniem będzie badanie zmienności fotometrycznej oraz spektroskopowej obiektów kosmicznych w zakresie promieniowania UV.

Polska Agencja Kosmiczna zleciła wykonanie wstępnego studium wykonalności astronomicznego satelity obserwacyjnego w paśmie UV. Jego wykonawcą będzie Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk (CAMK). Umowa została podpisana 12 maja 2016 r. przez prof. dr. hab. Marka Banaszkiwicza, prezesa PAK i prof. dr. hab. Piotra Życkiego, Dyrektora CAMK w obecności przedstawicieli agencji - wiceprezesa ds. obronnych Piotra Suszyńskiego i dyrektora Departamentu Wojskowych Technologii Satelitarnych PAK, Mieczysława Lepionki oraz przedstawicieli zarządu CAMK. Opracowanie ma być gotowe pod koniec września 2016 r.

Konkurs, w ramach którego jako wykonawca wstępnego studium wykonalności Astronomicznego satelity obserwacyjnego w paśmie UV zostało wyłonione Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk, został ogłoszony 11 lutego 2016 r. W odpowiedzi na ogłoszenie konkursowe, które zostało rozesłane do 20 podmiotów, do Polskiej Agencji Kosmicznej wpłynęły 2 oferty.

Astronomiczny satelita obserwacyjny w paśmie UV ma służyć celom naukowym. Jego głównym zadaniem będzie badanie zmienności fotometrycznej oraz/lub spektroskopowej obiektów kosmicznych w zakresie promieniowania UV. Ultrafiolet jest obszarem widmowym, w którym promieniują silnie obiekty gorące. Dzięki wykorzystaniu satelity będzie więc można obserwować zarówno gwiazdy, jak i obiekty niegwiazdowe (m.in. kwazary i blazary) czy wczesne fazy wybuchów bliskich supernowych.

Wstępne studium wykonalności Astronomicznego satelity obserwacyjnego w paśmie UV przygotowywane na zalecenie POLSA ma opisać stronę techniczną projektu dotyczącą architektury systemu satelitarnego, w tym rozwiązania technologiczne umożliwiające jednoczesną obserwację spektroskopowej lub fotometrycznej zmienności obiektów kosmicznych przez jednego satelitę. Powinno również przedstawić znaczenia i możliwości badań obiektów kosmicznych w zakresie promieniowania UV oraz zdolności techniczne i potencjał polskiego przemysłu związane z budową satelity astronomicznego. [Podczas zeszłorocznej konferencji "Polska w Kosmosie"](#) prof. Marek J. Sarna z Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Nauk szacował koszt tego niewielkiego satelity o masie od 50 do 150 kg w przeliczniku 1 kg = 1 mln zł, co dałoby całkowitą cenę tego sprzętu pomiędzy 50 a 150 mln zł.

Warto zwrócić uwagę, że obecnie na świecie brakuje narzędzi do prowadzenia badań z kosmosu w ultrafiolecie. Zbudowany w tym celu w ramach partnerstwa ESA, NASA i UK Science Research Council i

wystrzelony na orbitę w 1978 roku International Ultraviolet Explorer zakończył pracę w 1996 roku. Obecnie więc badania kosmosu w ultrafiolecie w zakresie 130 - 300 nm z orbity może prowadzić jedynie [indyjskie obserwatorium badawcze Astrosat](#).

W ostatnich miesiącach Polska Agencja Kosmiczna zleciła wykonanie dwóch innych studiów wykonalności - [firmie Astri Polska Sp. z o.o. na opracowanie studium wykonalności projektu "Architektura systemu świadomości w obszarze kosmosu w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem podsystemu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych"](#) oraz firmie [PZL-„Warszawa-OKĘCIE” S.A. na opracowanie wstępnego studium wykonalności satelitarne systemu zobrazowań radarowych](#). Do konsorcjum przygotowującego to drugie studium należy również Creotech Instruments S.A.

Czytaj też: [Polska rusza na podbój kosmosu. Początek prac nad satelitami](#)